

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 95

číslo: 21

24. května 2015

Cena: 8 Kč

Kamila Veverková na nedávné vernisáži výstavy v Karolinu

První žena v děkanském úřadu

Pražského diecézního shromáždění, které se konalo poslední sobotu v dubnu, se zúčastnil současný děkan HTF UK prof. ThDr. Jan B. Lášek i nově zvolená děkanka ThDr. Kamila Veverková, Th.D. Čtenářům Českého zápasu přinášíme její projev.

Vážené sestry, vážení bratři, členové diecézního shromáždění pražské diecéze!

Dovolte mi, abych vás všechny co nejrůzněji pozdravila. Jak jste již slyšeli, senát UK HTF mě zvolil v tajné volbě minulý úterý 20. dubna 2015 děkankou fakulty na příští čtyřleté volební období. Dá-li Bůh, můj mandát vyprší v červnu 2019. A jsem si dobře vědoma, že z něho budu skládat své účty nejen před univerzitou a církví, ale jednou i před Pánem Bohem, který spravedlivě zná a soudí při každého člověka. Mnohé z vás osobně znám, ty mladší jsem některé učila. Ti, kdo mě neznají osobně, mě možná znají z odborných publikací. Chtěla bych se seznámit postupně s vámi se všemi, neboť osobní kontakty jsou důležité pro dílo, které mě v blízké budoucnosti čeká.

Vím, že mé mateřské církvi – Církvi československé husitské – ležel osud fakulty vždy na srdci. Transformace Husovy československé teologické fakulty na UK HTF, kterou zahájil před čtvrt stoletím profesor Zdeněk Kučera, se formálně přes řadu peripetií podařila. Je to životní dílo bratra profesora, které dal své církvi. Přebírám stabilizovanou fakultu, která má své místo jak na UK, tak v odborných kruzích doma i v zahraničí. Všude se dnes hovoří o konkurenceschopnosti a chci říci, že konkurenceschopní jsme. Dva vysoce ceněné odborné časopisy, řada vydaných odborných publikací (asi 100 titulů) za poslední léta jsou toho jasným důkazem. O tom zde nyní hovořit nechci. Chci krátce zmínit, že fakulta přes svoji různorodost (studuje se nyní asi 25 oborů v různých kombinacích) plní funkci vrcholné teologické instituce Církve československé husitské a tuto svoji nezastupitelnou úlohu nadále plnit bude a musí.

Stále ještě probíhá obnova pedagogického sboru. Z hlediska univerzity musí být jediným kritériem vysoká odbornost a výchova nastupující generace je velmi složitá a netrvá ani rok, ani pět let, dá se počítat na desetiletí. Sama jsem se chystala na akademickou dráhu také velmi dlouho. Doufám s pomocí Boží, že se mi podaří dovést do konce habilitace dalších nových docentů a plně stabilizovat s určitým časovým výhledem nosné teologické obory. Nelze se věčně vymlouvat na léta 1950-1989, jakkoliv byla složitá. Uplynulých 25 let ukázalo, že cesta kupředu je možná i při zachování všech nutných kritérií.

Teologie Církve československé husitské má dobrý základ a dlouhodobou tradici. Nelze však opakovat to, co bylo kdysi zjevné a jasné: je třeba pokračovat na cestě teologického poznání. Samozřejmě i dnes chceme naplňovat „současné poznání vědecké i snažení mravní duchem Kristovým“, ale děje se tak v naprosto jiných dějinných podmínkách, než tomu bylo za první Československé republiky nebo v době poválečné. Postmoderní prostředí nás nesmí zmást, zejména jeho filozofická rozřístěnost ne. Jakmile by pravda křesťanské víry přistoupila na tuto mnohoznačnost, bude ohrožena. Ale tuto mnohoznačnost musí bezprostředně reflektovat. Nejsem systematická teoložka, ale uvědomuji si dobře, že filozofický obzor mnohoznačnosti je docela dobře možné reflektovat mnohovrstevností jedné a téže křesťanské víry. Jako církevní historička pokračuji v linii, kterou v tomto oboru dal církvi profesor Kaňák i můj učitel profesor Lášek. Znamená to vyrovnávání se se všemi křesťanskými tradicemi – především na našem území – z pohledu naší teologie. **Není žádným**

Pokračování na str. 3

Svatodušní svátky v ekumenickém pohledu

Bohoslužebné shromáždění křesťanů v noci, tzv. noční bdění (vigilie) je spojováno s Vánocemi a s Velikonocemi, jak to mají přímo tyto křesťanské svátky ve svém názvu. Naproti tomu není tak běžné, že svatodušní svátky jsou v naší církvi slaveny ve zvláštním nočním shromáždění, ačkoliv tuto možnost nabízí i naše Bohoslužebná kniha. Po několik let se účastním svatodušní vigilie v chrámu sv. Víta, Václava a Vojtěcha, která má ekumenický charakter. Součástí jsou jak biblická čtení se svatodušním poselstvím, tak také postupné rozsvěcení sedmi svící spojené s modlitbami a prosbami za sedm darů Ducha svatého. Svatodušní svátky mají ve své podstatě výrazně ekumenický charakter, neboť si uvědomujeme, že Kristova církev, která je jedna, se zrodila o letnicích v Jeruzalémě, kdy byl seslán na shromážděné Duch svatý. Konkrétní církve se utvářely a vznikaly v průběhu dějin, ale společný počátek je právě o letnicích - padesátý den po vzkříšení Ježíše Krista. Jestliže Ježíš předpovídal své utrpení, smrt a vzkříšení, pak také předpovídal seslání Ducha svatého. Zvláště v Janově evangeliu jsou obsaženy tyto předpovědi a zaslíbení o Duchu Utěšiteli, o Duchu Přímluvci a Duchu Pravdy.

Svatodušní tematiku nacházíme v Bibli, jak ve Starém zákoně, tak v Novém zákoně. Slavení těchto významných křesťanských svátků je spojeno s tradičním čtením svědectví ze Skutků apoštolů ze 2. kapitoly, ale jsou čteny i epištoly 1. Korintským a Římanům a Ježíšovy výroky podle Janova evangelia. Náš Zpěvník nabízí také písně se svatodušní tematikou, které jsou zvyváním, modlitbami a prosbami. Nacházíme v nich obrazné příměry, jakými jsou světlo, nebeský oheň, vlaha shůry, voda života, proud lásky a další.

Během bohoslužby o letnicích jsou zpravidla vysluhována dvě svátosti - biřmování a svěcení kněžstva, které se přímo vztahují k Duchu svatému. Biskup nebo jeho zástupce vkládá ruce na biřmovance se slovy: „Přijmi pečeť darů Ducha svatého.“ Hovoříme

jak o daru Ducha svatého (Sk 2,38; 10,45), ale také o darech (Ř 12,6; 1 K 14,12). Bůh udílí své dary v rozmanitosti a plnosti. V tradici se ustálilo symbolicky sedm darů, kterými jsou: moudrost a rozumnost, síla a rada, umění a zbožnost a svatá bázeň (srov. Iz 11,2-3).

Při jáhenském nebo kněžském svěcení klade biskup se spolusvětiteli ruce na hlavu svěcence a je při tom vyslovována formule: „Posiluj a posvěcuj tě, bratře (sestro), Bůh Duchem svým svatým.“ Jen v síle a v posvěcení Ducha svatého je možné konat vytrvale a věrně jáhenskou a kněžskou službu Bohu a lidem.

Autorka: Jana Wienerová

Svatodušní svátky jsou příležitostí i pro konání svátosti útěchy nemocných s prosbami o blízkost Ducha, který utěšuje a obnovuje.

Letnice soustřeďují naši pozornost k neuchopitelnému tajemství a svrchovanému působení Ducha svatého jako životodárného zdroje obnovy církve i života víry každého jednotlivého křesťana.

Tomáš Butta
patriarcha

Chválu vzdejme Hospodinu, neboť je dobrý

V pátek 8. května se v našem sboru v Praze na Vinohradech konalo slavnostní setkání u příležitosti 70. výročí ukončení druhé světové války.

Z vinohradského Husova sboru vysílal Československý rozhlas během Pražského povstání. Setkání zahájila bohoslužba, sloužená bratrem patriarchou a biskupským sborem. Následovalo otevření výstavy Martina Jindry „Církve československá (husitská) v protinacistickém odboji“, pozdravy ekumenických hostů a položení květin a věnců za účasti členů našich NO a Sokola. Stojí za to připomenout si ještě jednou slova z kázání bratra biskupa Rudolfa Göbela: „...Dnes je den chvály. Je mír, žijeme ve svobodné vlasti a v blahobytu, jaký naši předkové nepoznali. Naplňuje nás hluboká a oddaná vděčnost našemu nebeskému Otci. A také si uvědomujeme, jak vlastně hřešíme tím naším českým brbláním: že všechno je u nás špatné a nikdy nic dobře nebude. Vždyť my všichni, kdo tu dnes sedíme, jsme dostali takové požehnání, jako žádná generace našich zbožných předků: sedmdesát let bez války. Zažili jsme přitom ledasco, čtyřicet let ateistické diktatury, příchod spřátelených armád... a taky všelijaké kotrmelce po roce 1989, včetně rozpadu Československa - ale bylo to všechno v časech míru! Je třeba říct: „**Toto je opravdová milost.** Proto dnes v našem prvním čtení chválíme Hospodina se žalmistou...“

VD

Kdo působí pokoj

*Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy.
Jan 16,13*

Liturgický sousled nám pomáhá, jak si připomínáme při kázáních i v průběhu biblických hodin. „Vánoce: Ježíš se narodil, abychom my zemřít nemuseli – Velikonoce: Vzkříšení, abychom našli zaslíbení dobrého budoucího věku – a do třetice Svatodušní svátky, protože potřebujeme Přímiluvce, tedy oslovení Duchem svatým.“

Tento Přímiluvce a Utěšitel, Duch pravdy – Paraklétos, nám nabízí svoji pomoc. V jeho přístupu k nám se promítá prosba, napomenutí i útěcha. Svatoduší je časem, který prožíváme obdobně jako učedníci na cestě do Emaus. Všechno znali, slyšeli od Ježíše, ale ničemu nerozuměli. I my známe biblické perikopy, pamatujeme si podobnosti, všechno to jsme mnohokrát během let četli v Bibli i v biblických výkladech odborníků, slyšeli z kazatelny a při různých křesťanských setkáních. A přece musí přijít živý Ježíš, který Slovo otevře v našem srdci. Odehraje se důležitý okamžik, kdy začne působit Slovo v chrámu našeho srdce. Otevře se ve své síle a promítne se přetvářejícím blahodárným způsobem do našeho života.

Naším „Chrámem“ je Všemohoucí a Beránek, oni se k nám sklánějí, aby se v nás otevřela a rozsvítila pravda života. Jsme jako již zmiňovaní učedníci u Emaus, s nimiž Pán hovořil nepoznán a jejich srdce hořelo. Procitli, rozpoznali svého Ježíše, když lámal chléb. Paraklétos v nás otevřel naši vinu, chce, abychom ji vyznali, uvědomili si hříchy a pravý stav věcí, s nimiž si bez Hospodina a Ježíše sami neporadíme. Bůh a Kristus si přejí, abychom cítili lítost a činili pokání v pokoře a úctě před svatostí. Zastánce nás uvede do pravdy, abychom poznali, že tu je přítomno milosrdenství Boží. Ocitáme se v pokorném rozpoložení kajícího, kdy litujeme svých činů a nejrůznějších přehmatů. Odkládáme pýchu a ješitost, opouštíme konečně zarputilý setrvávání v chybách a omylech – jsme potom schopni přijímat milosrdenství, které je hmatatelně a velkoryse nabízeno.

Jako kající lidé se skrze lítost dokážeme cele obrátit k Bohu. Bez pomoci Parakléta nemůže ovšem být pokání účinné. On nás učí prosit, napomáhá našemu duchovnímu rozvoji a utěšuje. Dává nám svůj pokoj. Nacházíme smíření, klid, otevíráme svou bytost proudu Božího odpuštění a milosrdenství. Nebyli bychom způsobili pro Boží království, kdybychom se obraceli zpět, Bůh je připraven z nás sejmut tžiž minulosti, musíme však svobodně chtít. Dívejme se dopředu, rozeznávejme, že se nám dostalo odpuštění a milosti, abychom byli otevřeni celým svým nitrem pro spásu, pro věčnost.

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

Hod Boží svatodušní

Sesíláš-li svého ducha, jsou stvořeni znovu, a tak obnovuješ tvářnost země. Aleluja.

ŽALM 104,30

První čtení: Skutky 2,1-11

Tužby svatodušní:

2. Za dary Ducha svatého, za moudrost a rozumnost, radu a sílu, umění a zbožnost i svatou bázeň, modleme se k Hospodinu.
3. Za vedení Duchem svatým, aby řídil naše kroky po správných cestách, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože naši spásy, Dárce života, sešli nám svého Ducha, proměň nás pravdou a daruj nám správnou řeč k hlásání evangelia! Prosíme tě, osviť nás, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Římanům 8,22-27

Evangelium: Jan 15,26-27; 16,4b-16

Verš k obětování: Žalm 51,14

Verše k požehnání: Skutky 2,2.4

Modlitba k požehnání:

Bože naši spásy, vylitím Ducha svatého jsi všem lidem otevřel cestu do života věčného. I naše rty otevři svým Duchem, aby náš jazyk zvěstoval tvou slávu! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 261, 263, 265, 267

Události doby válečné na Jičínsku 1934 - 1945

Pokračování vyprávění

Miroslava Matouše z čísla 19

V září jsem odejel do Prahy studovat angličtinu. Ubytování mi zařídil tatínek v učitelském domě ve Vratislavově ulici na Vyšehradě. Na cestu mi dal snímek mé milé, který dal předtím tajně zarámovat. Zemřel doma po kratší nemoci následujícího dubna.

Ve Smetanově síni se konal slavnostní koncert. Na pořadu byly symfonické básně Bedřicha Smetany. Před zahájením stál mladý dirigent vysoké postavy, tmavých rozevlátých vlasů, před sedícími členy orchestru s pohledem upřeným k presidentské lóži. Objevil se Emil Hácha. Rafael Kubelík se uklonil, úklonou odpověděl i prezident. Koncert mohl začít. (Skoro po padesáti letech budu opět sledovat „Mou vlast“ s týmž, již šedovlasým dirigentem, na Staroměstském náměstí na obdélníku televizní obrazovky po pokojném převratu roku devětaosmdesátého.) Na vlastní oči jsem oba viděl jen jednou. Rafael Kubelík, slavný navrátilce z exilu, zemřel uctíván národem.

A Emil Hácha? Vzal na sebe presi-

dentské brímě pokořeného a okleštěného státu, v Berlíně byl dohnán k podpisu na listině, již byl zřízen

protektorát, a v ponižení sloužil až do vyčerpání tělesných i duševních sil. Zemřel krátce po skončení války, pohaněn, zchátralý, ve vězeňské nemocnici. Je pohřben na vinohradském hřbitově. Jak svědčí udržovaný náhrobek, není zapomenut.

V květnu příštího roku zemřel po atentátu říšský protektor Reinhard Heydrich. V novinách byla neustále uveřejňována jména lidí, popravených pro schvalování atentátu. - U Národního divadla jsem sledoval okázalý pohřební průvod s rakví protektora a s obdélníky vojenských útvarů. Vytrubovaná píseň „*Ich hatt' einen Kameraden, einen bessern findst du nicht*“, kterou jsem znal z hodin němčiny, zněla zlověstně. Následovalo vypálení Lidic a poprava mužských obyvatelů. Po několika úzkostných dnech byl odhalen tajný úkryt parašutistů uvnitř pravoslavného chrámu v Resslově ulici. Střelba doléhala až k nám na Vyšehrad. Ve výkladních skříních byly vystaveny fotografie zajatých vojáků neruských, asijských typů s nápisem: „*Tvoji bratři?*“ A vedle toho snímky

ubohých kolchozních chatrčí s textem: „*Sovětský ráj*“.

Nastalo pronásledování Židů. Nosili na obleku povinně žlutou šesticípu hvězdu a byli omezováni ve svých právech. Tak jsem vídal i paní profesorku Taussigovou, mamčinu přítelkyni. Byl to krásný klasický typ židovské ženy.

Nedaleko náměstí v odlehle uličce stojí synagoga, chodíval jsem kolem ní do gymnasia. Studovalo tam i několik židovských spolužáků, naším kolegou byl Jiří Heller z Libáně, snad nejhodnější z nás. Na maturitním tablu je jeho fotografie umístěna jako první nahoře zleva. Naposledy ho spatřil kolega Jenda Klouček. Byl shodou okolností v Libáni a ve skupině Židů, připravených k transportu, spatřil Jirku. Nenápadně se přiblížil, a tak ti dva se mohli alespoň pohledem a posuňky rozloučit. Z těch, které jsem znal, včetně paní profesorky Taussigové, se nikdo nevrátil. Můj přítel, českodubský učitel Josef Lukeš, jenž tehdy studoval na Raisově učitelském ústavu, o ní napsal ve své životopisné knížce: „*Paní profesorka Taussigová nebyla schopna ublížit, a i pro nejslabší studenty měla pochopení...*

Pokračování příště

Nad Písmem

CO SI DNES POČÍT S DUCHEM PRAVDY?

J 15,26-27; 16,4B-15

Nenechme se mýlit. Ač Ježíš hovoří o Duchu svatém jako o Utěšiteli a Přímiluvci, nelze si představit obdarování Duchem v životě křesťana jako pouhé přilepšení pro časy smutku a trápení. Duch „Paraklétos“ je zde jedinečným nositelem poznání pravdy. Ježíš připravuje učedníky na zlomovou událost, kdy budou Duchem pravdy sami do pravdy uvedeni.

Jisté těžkosti mohou při porozumění tohoto teologicky hutného textu pramenit již z našeho dnešního vnímání pojmu pravda. Když Ježíš mluví o pravdě, jistě tím nemíjí osobní informaci a výsledek formálně-logického úsudku. Navíc dlužno dodat, že postmoderní myšlení přisoudilo pravdě pouze omezenou platnost do té doby, než bude nahrazena jinou, ale ani ta si pak nemůže činit na člověka jakýkoliv nárok. A zde je zásadní rozdíl mezi biblickým a naším současným myšlením. Pravda, kterou jsme ochotni obecně akceptovat, totiž pochází výsostně z oblasti exaktních věd. Pravda se stala objektem v držení vzdělaného člověka. Dokáže však empiricky měřitelný a matematicky dokázaný fyzikální jev zasáhnout a proměnit lidské nitro? Nebo dokonce vznést na člověka sebenepatrnější etický imperativ? Naproti tomu biblická pravda vždy cílí, jako ostatně celé dějiny spásy, na člověka, jeho konkrétní dějinnou situaci a perspektivu. V židovském myšlení to není člověk, který vlastní pravdu, ale pravda vlastní jeho. Vstupuje do jeho života a radikálně mění jeho vyhlídky. Duch pravdy sděluje pravdu především o člověku, jeho nedokonalosti a současně pravdu o Otcovském přijetí a odpuštění. Skutky apoštolské dokládají, že událost seslání Ducha a uvedení do pravdy není závislá na konkrétních jazykových instrumentech, ale je to

univerzální a autentická zkušenost každého společenství víry. Toto uvedení do pravdy, jež je mnohdy bolestné, však v sobě skrývá obrovskou dynamiku, která je na hony vzdálená spokojenému klímbání v kostelní lavici a utvrzování se v pocitu, že jsme na správné straně barikády. Případně je srovnání s pohybem prarotce Abraháma, který v síle víry v Boží zaslíbení vše opustil a vyšel z chaldejského Uru do Kananejské země. Tento pohyb se opakuje, když Izrael vychází z Egypta do nejistoty pouště. Jsme svědky téhož pohybu, kdy Kristus sestoupil před Zmrtvýchvstáním do pekel (ad infernam) a třetího dne vstal z mrtvých. A konečně je zde i naše cesta víry, na kterou se vydáme, přijmeme-li pravdu o sobě, necháme se zajmout Duchem pravdy, který nás však neuvrhne do otroctví, nýbrž vysvobozuje od iluzí a pokřivených představ, které máme o sobě, svých bližních i samotném Bohu.

Obsah pravdy, do které nás uvádí Duch Utěšitel, našetřesti nestanovuje pozemský svět se svými zákonitostmi nebo lidé se svými objevy. To se nám skeptikům sice nemusí líbit, avšak na druhé straně je pravda uchráněna před lidskými deformacemi. Duch bude mluvit, co uslyší od Otce, tedy přímo od zdroje. Současně však Ježíš zdůrazňuje, že se této pravdy nemůžeme domoci sami, nýbrž je nám prostřednictvím Ducha pravdy seslána. Pokud bychom si přečetli celou

15. kapitolu Janova evangelia, která předchází oddílu o příchodu Přímiluvce, zjistíme zřetelnou a zákonitou spojitost mezi pravdou a láskou. Pravá láska se nemůže vztahovat k něčemu iluzornímu a falešnému a stejně tak upřímný život v pravdě těžko povede ke zlobě a násilí. Je velkým neštěstím, že se slovní spojení pravdy a lásky jako ideálů, které jsou vetknuty do prezidentské standardy, staly pejorativní nálepkou z úst pragmatiků pro ty, kteří na ideály ještě nerezignovali. Jistě je chválné, že nedávná doba bořila kultu osobnosti, různé totality a ideologie, nemá však bourat ideály. To se v konečném důsledku obrátí proti člověku samotnému. Budeme-li oslabovat úctu k Bohu, který člověka přesahuje, tím spíše pozbude úcty a důstojnosti člověk sám. Svatodušní svátky můžeme vnímat a slavit ve dvou rovinách. Jednak je dovršeno zjevení tajemství trojjediného Boha v dějinách spásy. A za druhé je seslání Ducha výrazem veliké lásky a úcty Stvořitele k člověku a jeho svobodě. Ne náhodou autor žalmu 8 píše, že je člověk jen o málo menším, než jsou andělé. Duch nás neznásilňuje, ale cestou pravdy přivádí k poznání, dává sílu k obrácení a uschopňuje nás k přijetí života věčného. Vylitím Ducha je obnoveno a oslaveno i naše lidství, které jsme přijali, a je stvořeno k obrazu Božímu.

Jaroslav Křivánek

Hospodine, vyplň i na nás zaslíbení, která dal Kristus svým učedníkům.

At' se dokážeme vzdát našich falešných představ o sobě, které si hýčkáme, a otevřeme se Duchu pravdy, aby nás vysvobodil z pout vlastní spokojenosti a duchovní lenosti, které nám brání ve skutečném obrácení a vyjití směrem k tvé dobrotě a lásce. Amen.

První žena...

Pokračování ze str. 1

tajemstvím, že se specializují na reformní hnutí v 19. století. Samozřejmě zde je možno učinit řadu faktických objevů (rukopisy, souvislosti), ale především je důležité směřování těchto snah: a tím je úsilí o to, aby křesťanská víra pomáhala v existenciálních zápasech současného člověka. To je smysl, proč vznikla naše církev, to je také důvod, proč musí zůstat současná i dnes.

Záměrně neříkám moderní, protože moderní dobu vystřídala postmoderna a postmoderna nahrazuje to,

co nedovedeme ani plně uchopit, ani jednoznačně pojmenovat. Studovat církevní dějiny rozhodně neznamená zabývat se tím, jak vypadal palcát, pomocí kterého velel Žižka zástupům...

Doufám, že bude plně obnovena stará tradice, kdy učitelé fakulty se svými odbornými přednáškami navštěvovali církevní shromáždění – od náboženských obcí po diecézní shromáždění a shromáždění celocírkevní. S důvěrou se na mě obračejte, pokusím se v této nutné záležitosti udělat

vše, co bude v mých silách. Jen tak je možné přispět k tomu, aby teologie plnila svoji funkci v plně šíři. Je pak na těch povoláních jednotlivcích, aby plnili své povinnosti věrně, odpovědně a konfesně korektně. To je téma dost citlivé, ale určitě je otevřeno. Zatím jen v náznaku: Naše vlastní teologická tradice je dost bohatá, abychom se nemuseli – při veškeré ekumenické otevřenosti, která je naší církvi dána – rozhlížet jinam. Ke katastrofám ovšem dochází, když se

Naše vlastní teologická tradice je dost bohatá, abychom se nemuseli - při veškeré ekumenické otevřenosti, která je naší církvi dána - rozhlížet jinam.

tak děje s nedostatečným rozhledem a vzděláním. I s tím jsem se v církvi setkala a pokládám to za politováníhodné. A ještě horší je, když tyto meze jsou spojeny s pýchou – pak se to blíží přímo katastrofě. Studenti, které učím a jejichž diplomové práce vedu, jsou někteří velmi schopní, chytří a vnímaví. Právě k nim musíme směřovat své úsilí, aby pokračovali v našem novém českém a křesťanském zápasu.

Pro mě samotnou znamená akademická funkce dočasný útlum inten-

zivní odborné práce, zejména práce nad editováním starých rukopisů. Vidím v tom však hluboký smysl, a proto jsem se svojí kandidaturou souhlasila.

Ubezpečuji vás všechny, že moje děkanská pracovna bude otevřena všem, kdo chtějí přijít s dobrou vůlí a dobrými nápady, které budou realizovatelné v praxi. Přeji vám všem pokoj shůry, radost ze společenství a co nejméně únavy, která nás všechny obklopuje a chce nás pohltnout.

Tento rok je rokem, ve kterém si připomínáme 600. výročí smrti M. Jana Husa. Nejde o to pálit hranice a zpívat staré písně. Husův

rok by nás všechny měl přivést k tomu, abychom si znovu zpřítomnili jeho odkaz a pokusili se jej věrohodně zprostředkovat dnešku. Myslí si, že pro to neděláme ještě opravdu všechno a právě z tohoto důvodu zůstává naše snažení často marné. Dovolte mi proto, abych se s vámi rozloučila mistrovými slovy: „*Běda těm, které trápí marná sláva. Ó ne tak vy, ne tak, aj bojovníci Kristovi, ale poslouchající rozkazu knížete pokoje, stůjmež vytrvale v boji Pána Ježíše Krista!*“ DIXI.

Kamarád československých letců

(Pokračování čl. Martina Jindry z č. 19)

V řadách československé zahraniční armády ve Francii a Velké Británii bojovali během 2. světové války také duchovní různých vyznání. Jedním z těchto odhodlaných vlastenců byl bratr farář Karel Vítězslav Vít.

V reakci na pád Francie prohlásil britský premiér Winston Churchill: „*Budeme bojovat dál, dokud hltrovská kletba nebude z lidstva sňata.*“ Před československými vojáky, Karla V. Víta nevyjímaje, stál nelehký úkol: evakuovat se ve zdraví do Velké Británie. V Bordeaux se 20. června 1940 nalodil na francouzskou nákladní loď Forbin, která směřovala nejprve do Gibraltaru, kde se připojila k evakuačnímu konvoji směřujícímu do anglického přístavu Liverpool. Dne 7. července 1940 připlul Forbin do Liverpoolu.

Po přistání v Liverpoolu odjel Karel V. Vít do shromažďovacího tábora v Cholmondeley. Po vzniku 1. československé smíšené brigády byl v září 1940 dočasně umístěn jako osvětový důstojník k brigádní ambulanci. Velitel 1. československé smíšené brigády gen. Neumann vědom si Vítových profesních kvalit i procentuálního zastoupení příslušníků československého vyznání v brigádě zvažoval navýšení jednoho místa vojenského duchovního pro ČČS(H): „*Příslušníků čsl. církve je více než evangeliků. Evangel. duchovního jsem zařadil proto, že jde o Slováka. Spravedlivé by bylo zařadit voj. duchovního církve čsl. na důstojnické místo, ovšem nemám již volného místa.*“ Nakonec se však ukázala jako schůdnější varianta, zařadit Karla V. Víta u letectva s úkolem, aby občas dojížděl i k brigádě. Tento záměr byl realizován v lednu 1941, kdy byl Karel V. Vít přemístěn jako vojenský duchovní k čs. letectvu.

Vzhledem ke značnému časovému vytížení se Karel V. Vít věnoval pouze duchovní službě u Royal Air Force (RAF), kde poskytoval duchovní péči i evangelikům a bezvěrcům, kteří v personální evidenci uvedli do povinné kolonky vyznání – Church of Czechoslovakia. Vice versa evangelický duchovní u pozemních jednotek po vzájemné dohodě obstarával duchovní službu i pro příslušníky ČČS(H).

Pozice vojenských duchovních u letectva byla v řadě ohledů specifická a proti službě kaplanů u pozemních jednotek i svým způsobem náročnější. Příslušníci letectva byli roztrženi po jednotlivých stíhacích a bombardovacích perutích nejen po celé

Velké Británii, ale i v Kanadě a v USA. Mimo to bylo letectvo téměř nepřetržitě v boji a nejednou se stalo, že předem ohlášené bohoslužby byly v posledním okamžiku zne-možněny odletem perutě do boje či bezprostřední přípravou k němu.

Co konkrétně služba vojenského kaplana u RAF obnášela, vyličil Karel V. Vít v r. 1946: „*Bohoslužby se konaly příležitostně a stejně tak náboženská osvěta. Činnost vojenského duchovního spočívala z převážné míry na příležitostných církevních úkonech (sňatky, pohřby, křty) a na pastoraaci. [...] Poměr mezi duchovními byl zde po celou dobu velmi přátelský a jeden snažil se pomoci, či usnadnit práci druhému, jak nejvíce mohl. Nebylo zde problémů z rozdílností vyznání ani mezi duchovními, ani mezi letci. Všichni si byli vědomi, že především je třeba jednoty a soudržnosti. Nebylo místa, ani času, ani zájmu na vyvolávání nesrovnalostí, ani na řešení mezicírkevních otázek. Každý cítil, že nejlépe slouží Bohu i lidem tím, že koná svou práci poctivě a přesně. [...] Bohoslužby byly stejně navštěvovány nejen příslušníky křesťanských církví, ale i Židy, pro které jen občas mohl rabín vykonat shromáždění vlastní.*“ Z působení u RAF si Karla V. Víta pamatoval i legendární stíhač František Fajtl: „*Karla Víta jsem znal, byl to výborný člověk, měli jsme se rádi. [...] Byl to kamarád československých letců a vydatně nám pomáhal. Významnání, která obdržel, si plně zaslouhuje.*“

Kromě zabezpečení duchovních potřeb československých letců u RAF farář Vít v součinnosti s dr. Františkem M. Hníkem, jenž působil na ministerstvu zahraničních věcí londýnské exilové vlády, příležitostně konal bohoslužby při významných výročích a událostech spojených s dějinnou minulostí Československa i aktuálním děním v protektorátu.

1. října 1942 například sloužil v londýnské katedrále sv. Pavla vzpomínkovou tryznu za popraveného pravoslavného vladky Gorazda, patřil také mezi církevní představitele, kteří v těžce katedrále konali pobožnosti s přímlyvnými modlitbami za Československo. V r. 1944 se díky svým rodinným kontaktům na Dánsko podílel na založení Výboru československo-dánské kulturní spolupráce, což kvitovalo zejména ministerstvo zahraničních věcí. To už působil na Inspektorátu čs. letectva, kam byl odvelen v březnu 1941. Zde sloužil až do května 1945, kdy byl přidělen k Likvidační komisi československého letectva v Londýně.

(Dokončení příště)

Obavy o identitu církve

Dne 6. 5. 2015 mi přišel dopis, který byl adresován celému biskupskému sboru, podepsaný prof. ThDr. Jiřinou Kubíkovou, která je nejenom odborníkem na praktickou teologii církve, ale i autorkou zajímavých knih; tak ji známě.

V dopise sestra doktorka projevuje strach o změnu orientace církve. Uvádí argumenty, vrací se do dějin naší církve a ve svém dopise podtrhuje fakt, že jsme se vůči Římskokatolické církvi po I. světové válce jasně vydefinovali a že zakládající kněží

byli, pravda, liberální, ale jasně směřovali k jednoduchým kultickým formám projevu. Konstatovala, že dnes naše církev bez přílišných koordinací a dozoru směřuje zpět do Římskokatolické církve. Cituji z dopisu:

„*Jestli bude naše církev postupně ztrácet svou reformační podobu ve víře a zbožnosti, skončí nakonec jako odnož katolické církve v subordinaci vůči římskému papeži*“ – dále konstatuje: „*mynější rekatolizace, to je velmi špatně, vysloveně scestně pochopený ekumenismus.*“

Sestra profesorka svým dopisem nás, biskupy, činí zodpovědné za trend v této církvi a v závěru dopisu opět konstatuje: „*Pokud tuto rekatolizaci nezastavíte, bude to brzy konec naší církve - ...vzpamatujte se, zastavte tento neblahý proces, pokud je čas! Je to Vaše zodpovědnost za církev před Bohem.*“ Závěrem: prosím o otevření diskuse na toto téma. Je možné, že v něčem může mít sestra profesorka pravdu, je možné, že některé směřování není rekatolizace, ale pouze odstranění liberalismu.

Jan Hradil

Můžete si přečíst

Spravedlivý riskuje

Jako spravedliví mezi národy jsou označováni ti, kdo prokazatelně přispěli k záchraně Židů před holocaustem. Tento zvláštní titul uděluje komise zřízená při památníku Jad vašem v Jeruzalémě.

Kolik je však těch, kteří pomáhali, aniž by se jim posléze dostalo tohoto čestného jména?! O jednom z nich vypráví kniha s příznačným názvem **Spravedlivý riskuje** mladého italského autora Alberta Tronchina, kterou vydalo letos Karmelitánské nakladatelství. Představuje svědectví válečné činnosti novináře českého původu Karla Weiricha, jemuž vděčí za svůj život stovky židovských uprchlíků v Itálii, vhodně zasazené do obecnějšího historického rámce.

K. Weirich pracoval od r. 1935 jako vatikánský korespondent ČTK a v době německé okupace Itálie se stal hlavní postavou odboje, konkrétně kontaktní osobou mezi římským výborem, organizací, která stála v opozici proti okupaci, a krajany, kteří se přidali k italským partyzánům. Pro tuto činnost ho však v r. 1944 zatkl gestapo; byl odvezen do italského koncentračního tábora a odsouzen k trestu smrti. Po intervenci Vatikánu mu byl

trest zmírněn na 18 měsíců nucených prací. Následoval pobyt v koncentračním táboře v Bavorsku, kde se dočkal konce války, když 2. května tábor osvobodili Američané.

Největší zásluhou K. Weiricha je pomoc československým Židům v Itálii. Poté, co zde Mussolini ostře vystoupil proti židovským imigrantům, jejich situace se stala kritickou a Weirich společně s krajany, jichž se rasové zákony netýkaly, založil v Římě tzv. Svatováclavský fond: oficiálně sdružení pro správu financí na charitativní činnost, kult českého knížete a světce a dále údržbu oltáře, jenž mu byl zasvěcen v bazilice sv. Petra. Ve skutečnosti se však jednalo o asociaci, která vybrala nemalé prostředky na

pokrytí potřeb emigrantů a částečně i vězňů koncentračních táborů včetně tábora Ferramonti di Tarsia v Kalábrii, kde bylo zadržováno několik set pasažérů ztroskotané lodi Pentcho, která mířila do Palestiny. Do fondu přispívali Češi a Slováci žijící v Itálii i například čs. Červený kříž v Londýně, kde působila československá exilová vláda.

Před svým zatčením se p. Weirichovi podařilo ukrýt v bytě pod schodištěm množství důležitých dokumentů. Šlo převážně o podrobné zprávy a informace z Prahy z let 1939-1940, které získával od svých pražských kolegů a překládal do italštiny pro papeže a posílal také krajanům v Itálii, ale také např. doklady o jednání s vati-

K. Weirich referuje o tricích na odhalení potencionálních odpůrců Říše:

Často se stává, že jdou-li dva Češi po ulici a povídají si, jsou sledováni agenty gestapa. Ti je v příhodném okamžiku rozdělí. Pak se jich vyptávají, o čem přesně mluvili. Když se jejich odpovědi liší, znamená to – pokud tu nejsou ještě další podezření – 15 dnů vězení a sérii nacistického mučení...

Gestapo vymyslelo další trik, jak dostat české lidi do vězení. Příslušníci gestapa teď objíždějí městečka a vesnice v Čechách a na Moravě a pořádají mezi českým lidem sbírky na podporu československého vojska v zahraničí. S nevyzpytatelným výrazem v tváři žádají o peníze. Potíže nastanou, když nějaká bezelstná osoba dopřeje těmto tajným agentům sluchu a chce něco přispět! Okamžitě je zatčena. Podobnou sbírku připravili i pro Prahu, kde ale místo gestapa pořádají sbírku členové NSDAP.

kánským sekretariátem a představiteli charitativních organizací, která dnes představují cenný archiv pro bádání o fenoménu holocaustu. Právě existence těchto velice konkrétních svědectví, v nichž figurují i seznamy internovaných a korespondence s nimi, poštovní peněžní poukázky, stvrzenky od balíků s teplým ošacením, potravinami a léky či fotografiemi pro falešné doklady, činí z příběhu – na rozdíl od tak často slychaných frázovitých slov o odvaze a statečnosti, obě-

tování se apod. - pozoruhodné svědectví o konkrétní pomoci. Dnešní mladé generaci – ať již české či italské, pak autor poskytl srozumitelný kontext, v němž se události odehrály. Pohled podepřený zkušeností p. Weiricha je kritický a nechýbí v něm přes vysoké hodnocení konkrétních kroků jednotlivých členů římskokatolické strany včetně kaplana Callinta Sopinota ve Ferramonti, např. konstatování, že se papež jasně a rozhodně nevyslovil proti vyhlazování. **KB**

ZPRÁVY

Město Husinec
společně
s Církví československou husitskou
a Jihočeským krajem
si Vás dovoluji pozvat na
**Slavnostní otevření Centra M. Jana Husa
v Husinci - Národní kulturní památky
dne 30. května 2015**

Program:

10:00 Otevřeno pro veřejnost
10:30 Slavnostní zahájení za přítomnosti
premiéra České republiky, hejtmana
Jihočeského kraje, ministra kultury,
patriarchy ČCŠH, starostky města
a dalších hostů
10:45 Projevy a pozdravy pozvaných hostů
11:30 Slavnostní otevření Centra MJH
12:15 Odhalení plastik v zahradě
12:30 Hudební program - Cink, Česká píseň
14:00 Koncert kapely Jazzikaspol
16:15 Zamyšlení nad duchovním odkazem
M. Jana Husa
www.husinec.cz a www.jchusitske.cz

Jižní Čechy Husitské 2015 Husův rok 2015
1415 - 2015
NAŠ MISTR JAN - ZEMĚL, ABY ŽIL

Dopis členům církve

Vážené sestry, vážení bratři,
dovolujeme si Vás oslovit v mimořádné záležitosti. V centru hlavního města Prahy v Resslově ulici stojí kostel sv. Václava Na Zderaze. Je to krásná gotická stavba, kde se kromě bohoslužeb a svátostných úkonů pořádá řada jiných významných akcí, jako jsou dlouhodobé výstavy, koncerty, přednášky, programy pro děti a další. Na našich webových stránkách www.zderaz.cz je vysána historie kostela, aktuální život náboženské obce a naleznete tam i fotogalerii. Kostel však nemá odpovídající zázemí pro práci. K tomuto kostelu do padesátých let dvacátého století patřil pozemek, který s ním sousedí. Mezi válkami se na něm plánovala výstavba domu, který by byl zázemím pro náboženskou obec, ale sloužil by i ústředí církve. Žel v padesátých letech tento pozemek byl pod nátlakem státu odprodán Středočeským plynárnám. Plynárny zde vybudovaly regulační stanice plynu. Od 80. let tato regulační stanice plynu však neslouží svému účelu. V roce 1986 rada starších požádala o navrácení pozemku kostelu, ale neúspěšně. V roce 2013 jsme obnovili jednání o navrácení pozemku, tentokrát s Pražskou plynárnou a. s., do jejíhož majetku v 90. letech minulého století pozemek přešel. Pražská plynárenská a. s. je přístupna jednání a hledání kompromisu. Jejich podmínkou však je, aby náboženská obec získávala nové odběratele jejich služeb z řad jiných náboženských obcí a jejich členů. Obracíme se na Vás s prosbou o pomoc. Náboženské obce a členové, kteří náš kostel sv. Václava Na Zderaze znáte a stojíte na naší straně, zvažte možnost stát se odběrateli plynu a dalších služeb (např. elektřiny) od Pražské plynárenské a. s. a pomozte nám získat nové odběratele. Za projevený zájem a za Vaši pomoc srdečně děkujeme.

RS

Inzerát

Šedesátiletá Dáša hledá kamarádky k modlitbám, k setkáním.

Prodám ručně vyšívaný ubrus na konferenční stůl. Telefon: 606 425 313; Dáša Koudelková, Prostějovská 106, 798 21 Bedihošť.

Malování na chodníku

Přijměte srdečné pozvání na již 20. ročník tradiční akce v pražské Stromovce, která se bude konat v sobotu 30. května. Téma: Mistr Jan Hus. Sejdeme se v 9.30 h před Výstavištěm v Praze 7 - Holešovicích. Na děti čeká biblické zamyšlení, vyprávění o MJH, soutěž v kreslení. T: 720 668 098, e-mail: krasava.machova@seznam.cz. JK

Kampanula pořádá

Sdružení Kampanula pořádá Učené toulky a Benefice (Výtěžky budou poskytnuty zdravotně postiženým v Praze 1):

- úterý 2. 6. v 17.30 hodin, kostel Na Prádle: R. Händl - Mistr Jan Hus

Další plánované Toulky:

- Dr. Kábele - Sport na Malé Straně II
- J. Rybář - Petřín II
- Dr. H. Blochová - Románská Praha a její podzemí

Další informace najdete na:

webu a facebooku: kampanula.cz

red

Zacheus uvádí

• 26. 5. (út) 18 h - Jan Hus - kněz a mistr II., Husovo venkovské působení a cesta na koncil; historická přednáška (F. Tichý), Komenického 20, Jihlava. Kontakt a informace o dalším programu: František Tichý, tel.: 736 265 817, e-mail: frantisektichy@email.cz.

FT

Bohoslužba za krajinu

Ekologická sekce České křesťanské akademie vás zve na sobotu 6. června k účasti na již tradiční bohoslužbě za krajinu v pražském Suchdole na Sedleckých skalách.

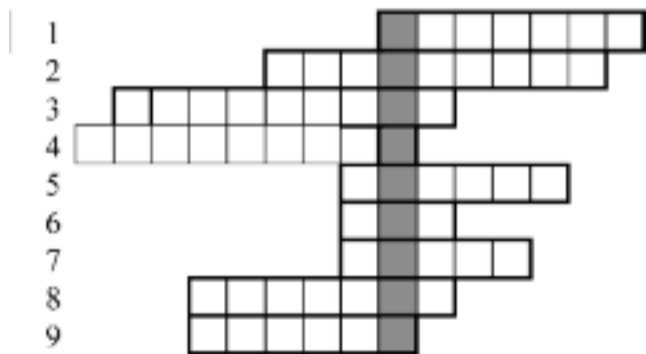
Začátek bohoslužby bude v 15 hodin; kázáním poslouží ses. Sandra Silná. Bohoslužbě bude letos opět předcházet pouť z Dolních Chaber od kostela Stětí sv. Jana Křtitele. Odchod na delší trasu již v 10 h, na kratší ve 14 hodin. Ještě předtím je možná prohlídka kostela od 9 hodin. Více informací naleznete na webu církve v rubrice Pozvánky. JNe

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

HOD BOŽÍ SVATODUŠNÍ

Doplňte v textu chybějící slova do tabulky a získáte tajenku. Přesně (1) dní po Hodu Božím velikonočním, tedy po (2) Ježíše Krista, přichází k (3) Ježíšovým (4), přesně tak, jak jim Pán Ježíš (5), (6) (7), aby o něm vydal svědectví. Tento svátek, jinak též nazývaný (8), je zároveň počátkem křesťanské (9).

(Řešení z čísla 19: Otče, prosím za všechny, které jsi mi dal, chraň je před vším zlým.)

Jana Krajčířiková

Z EKUMENY

KARDINÁL VLK ZVLÁŠTNÍM VYSLANCEM PRO HUSOVSKÉ OSLAVY

Papež František jmenoval svým zvláštním vyslancem pro oslavy 600. výročí úmrtí Jana Husa, které proběhnou v Praze 5. a 6. července 2015, kardinála Miloslava Vlka. Počátkem května o tom informovalo Tiskové středisko Svátého stolce.

Tiskové středisko České biskupské konference

ČTVRTÁ KONFERENCE O NEMOCNÍČNÍM KAPLANSTVÍ

Asociace nemocničních kaplanů pořádá 4. června 2015, tentokrát v Brožíkově sále Staroměstské radnice, již čtvrtou konferenci o nemocničním kaplanství. Hlavní téma konference je vyjádřeno v otázce Kam se ubírá nemocniční kaplanství v ČR? (Představy, zkušenosti, realita, výhledy). Své příspěvky přednesou a následně budou diskutovat kaplani z Čech i Moravy. Na konferenci také vystoupí Anne Vandenhoecková, koordinátorka Evropské sítě nemocničních kaplanů. Konference se uskuteční pod záštitou Ing. Radka Lacka, radního MHMP pro zdravotnictví a bydlení. Na programu jsou mj. příspěvky nemocničních kaplanů z FN Olomouc, PL Bohnice, nemocnice v Novém Městě na Moravě a příspěvek koordinátorky The European Network of Hospital Chaplains Anne Vandenhoecková na téma „Je pro práci nemocničního kaplana opravdu nutný výzkum?“ O současném stavu legislativy bude hovořit zástupce MZD, o metodice kvalifikačních zkoušek nemocničních kaplanů ThDr. Miriam Prášilová, PhD. Zprávu o činnosti Asociace nemocničních kaplanů přednese Vítězslav Vurst, B.Th. Následovat bude diskuse. Bližší informace a kontakt k registraci najdete na webu Ekumenické rady církvi v ČR: www.ekumenickarada.cz.

Dle webu ECR

Objednejte si Český zápas

Týdeník Český zápas můžete i pro Vaše rodinné příslušníky a přátele (vč. starších čísel) objednat na e-mailu: frantisek.brynych@ccsh.cz
Tel.: 220 398 117

Slavnostní večer k MJH

CCSH společně s ČCE připravují slavnostní večer k 600. výročí Mistra Jana Husa, který proběhne ve Smetanově síni Obecního domu v Praze v pondělí 6. července od 19.30 h. V programu mj. projevy a koncert. Podrobné informace a kontakt k objednávce vstupenek najdete na webu církve v rubrice „Zprávy“. Vstupné: 150 Kč + poštovné. Uzávěrka přihlášek do 31. května.

red

JAN HUS
Dramatickou básně od Josefa K. Tyla
ve Vršovickém divadle MANA
v režii Bohumila Gondíka uvádí
Divadlo pod Petřínem - Sokol Kampa
se svými hosty a Divadlo Bozděch Vršovice

Premiéra 29. 5. v 19.30 na hvodí kostelů, dále hrajeme
23. 6. v 19.30, 6. 7. ve 20.00, 13. 10. v 19.30, 19. 11. v 19.30
www.vrsovicdivadlo.cz

